

POLISI CLUDO A THROSSLWYDDO PLANT

Cylch Meithrin Y Felinheli

Bydd **Cylch Meithrin Y Felinheli** yn sicrhau bod rhieni a gofalwyr yn ymwybodol o'r polisi hwn drwy y wybodaeth sydd i'w gael yn y llyfryn rhieni, copi o'r polisi ar gael i'w lawrlwytho oddi ar ein gwefan neu drwy ei ddarllen yn y ffeil bolisiau sydd yn cael ei gadw yn y Caban.

Nod

Mae'r **Cylch Meithrin** yn credu bod yna fantais i blant o gynnig gweithgareddau megis tripiâu ac ymweliadau y tu allan i'r lleoliad i blant i gyfoethogi eu profiadau dysgu. Mae'r Cylch Meithrin yn cydnabod pwysigrwydd sicrhau diogelwch plant a staff tra'u bod yn teithio i'r ac o'r gweithgareddau hyn.

Ble mae'r Cylch Meithrin yn cynnig gwasanaeth gofal cofleidiol (*wrap-around*) gyda darparwr addysg leol, mae'r Cylch Meithrin yn cydnabod pwysigrwydd sicrhau diogelwch plant a staff tra'u bod yn trosglwyddo i ac o'r lleoliadau hyn.

Hawliau Plant

Mae gwibdeithiau a theithiau diogel yn rhan o sicrhau fod y **Cylch Meithrin** yn parhau hawliau plant sydd yng Nghonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau Plant, yn benodol:

- Erthygl 19   Dylai llywodraethau ofalu bod plant yn cael y gofal priodol, a'u cadw rhag trais, camdriniaeth ac esgeulustod gan eu rhieni neu unrhyw un arall sy'n edrych ar eu hôl.
- Erthygl 28   Mae gan blant yr hawl i addysg. Dylai disgyblaeth mewn ysgolion barchu hunan- barch dynol plant. Dylai addysg gynradd fod am ddim. Dylai gwledydd cyfoethog helpu gwledydd tlotach i gyflawni hyn.
- Erthygl 31   Mae gan blant yr hawl i ymlacio a chwarae ac ymuno mewn ystod eang o weithgareddau.

Cod Ymarfer

Bydd y Cylch Meithrin yn:

- sicrhau ei bod wedi gwneud asesiad risg priodol i bob trip a thaith.
- cael caniatâd ysgrifenedig rhiant/gofalwr/gwarcheidwaid cyn mynd a'r plant ar wibdaith/taith.
- sicrhau goruchwyliaeth ddigonol i bob gwibdaith a thaith, gan ddilyn y canllawiau ar gyfer cymarebau staffio a noder yn y Safonau Gofynnol Cenedlaethol (SGC) ar gyfer Gofal Plant a Reoleiddir ar gyfer plant hyd at 12 oed¹.
- sicrhau fod gan o leiaf un person sy'n gofalu am y plant dystysgrif cymorth cyntaf, a honno'n briodol ar gyfer oedran y plant y gofelir amdanynt, gan ddilyn y canllawiau ar gyfer cymarebau staffio a noder yn y Safonau Gofynnol Cenedlaethol ar gyfer Gofal Plant a Reoleiddir ar gyfer plant hyd at 12 oed².
- sicrhau bod gweithdrefn bendant wedi'i sefydlu ar gyfer sicrhau diogelwch yn ystod unrhyw dripiâu³.
- cynllunio'r wibdaith / taith yn ofalus, gan nodi pwy sydd yn gyfrifol am bob agwedd ohoni.
- sicrhau bod pob aelod o staff sy'n mynychu'r wibdaith / taith yn ymwybodol o'r rhaglen ac unrhyw weithdrefnau i'w dilyn mewn argyfwng.
- gwneud cofrestr cyn cychwyn o'r holl blant sydd ar y wibdaith/taith, gan gynnwys manylion cysylltiadau brys y plant.
- cludo copi o'r gofrestr ar y wibdaith/taith.
- gwirio'r gofrestr yn rheolaidd yn ystod y wibdaith/taith i sicrhau fod pawb yn bresennol.
- sicrhau y gellid adnabod staff y Cylch Meithrin gan eraill, e.e. gan sicrhau eu bod yn gwisgo gwisg y lleoliad.
- sicrhau bod yna ffôn symudol yn cael ei gludo ar bob gwibdaith / taith.
- sicrhau bod blwch cymorth cyntaf teithiol yn cael ei gludo ar bob gwibdaith / taith.

---

¹ SGC 2016, 15.12: mewn gofal dydd, y gymhareb staffio ofynnol yw: 1 oedolyn: tri phlentyn o dan 2 oed; 1 oedolyn: pedwar plentyn 2 oed; 1 oedolyn: wyth plentyn 3–7 oed; a 1 oedolyn: deg plentyn 8-11 oed. Mae'r cymarebau hyn yn cynnwys unrhyw blant i staff neu wirfoddolwyr ac yn berthnasol i unrhyw weithgarwch, er enghraifft hebrwng a chludo plant. Ceir ystyried gwirfoddolwyr rheolaidd yn y cymarebau staffio arferol. SGC 2016, 15.4: bod lefelau staffio'n cael eu cynnal yn ystod gwibdeithiau, ac o dan rhai amgylchiadau efallai y bydd angen mwy o staff na hynny. Rhaid bod gan staff sy'n gorychwylio plant yn ystod gwibdeithiau gymhwyster lefel 3.

² SGC 2016, 10.14: ar unrhyw adeg, dylai fod gan o leiaf un person sy'n gofalu am y plant dystysgrif gyfredol mewn cymorth cyntaf, a honno'n briodol ar gyfer oedran y plant y gofelir amdanynt. Wrth gyfrifo'r gymhareb oedolion:plant, ni ddylai'r gymhareb rhwng pobl sydd wedi'u hyfforddi a phlant syrthio o dan 1:10, neu 1:13 ar gyfer plant o dan 8 oed mewn lleoliadau chwarae mynediad agored. Dylai pob cymhwyster cymorth cyntaf fod yn gyfredol a dylid ei adnewyddu bob 3 blynedd.

³ SGC 2016, 24.25: bod gweithdrefn wedi'i sefydlu ar gyfer sicrhau diogelwch yn ystod unrhyw dripiâu. Rhaid cadw cofnodion ynglŷn â pha gerbydau a ddefnyddir i gludo plant, gan gynnwys manylion yr yswiriant a rhestr o yrwyr dynodedig.

Ble ddefnyddir cludiant, bydd y Cylch Meithrin yn:

- sicrhau bod o leiaf un aelod o staff, yn ychwanegol i'r gyrrwr, yn bresennol. Rhaid dilyn y canllawiau ar gyfer cymarebau staffio a noder yn y Safonau Gofynnol Cenedlaethol (SGC) ar gyfer Gofal Plant a Reoleiddir ar gyfer plant hyd at 12 oed⁴, gan sicrhau nad ydy'r gyrrwr yn cael ei gyfri yn y gymhareb hon.
- disgwyl i staff sydd yn cludo plant yn eu cerbydau personol (e.e. car) yn sicrhau ei fod wedi yswirio at ddefnydd busnes sy'n cynnwys cludo plant. Rhaid dilyn y canllawiau ar gyfer cymarebau staffio a noder yn y Safonau Gofynnol Cenedlaethol (SGC) ar gyfer Gofal Plant a Reoleiddir ar gyfer plant hyd at 12 oed, gan sicrhau nad ydy'r gyrrwr yn cael ei gyfri yn y gymhareb hon.
- disgwyl i staff sydd yn cludo plant yn eu ceir personol ddefnyddio cerbyd (e.e. car) i fyny i safon (treth car, MOT ayb) ac wedi'i yswirio'n briodol ar gyfer defnydd gwaith.
- cadw cofnodion ynglŷn â pha gerbydau a ddefnyddir i gludo plant, gan gynnwys manylion yr yswiriant a rhestr o yrwyr dynodedig lle bo hynny'n briodol (e.e. bws mini)⁵.
- sicrhau y defnyddir seddi sy'n briodol i oedran a thaldra'r plentyn wrth gludo plant mewn cerbyd⁶, gan ddilyn y gyfraith seddi car cyfredol.
- sicrhau bod y plant yn defnyddio harnais plentyn priodol neu yn gwisgo gwregys ddiogelwch, yn unol â gofynion rheoliadau seddi plant cyfredol.
- sicrhau dilyn canllawiau arfer dda wrth ddefnyddio'r seddi car priodol, e.e. tynnu cotiau plant cyn clymu'r harnais neu'r gwregys diogelwch.
- cofnodi'r union lwybr ar gyfer y daith, e.e. cyfarwyddiadau ysgrifenedig neu wedi ei nodi ar fap, lle bo hynny'n ymarferol bosib.
- sicrhau bod copi o'r uchod ar gael i'r staff sydd yn mynychu'r daith.
- sicrhau bod copi o'r uchod ar gael i aelod o staff ac/neu aelod o'r pwyllgor/person cofrestredig nad sydd yn cymryd rhan yn y daith i gyfeirio ato yn ôl yr angen e.e. mewn achos o argyfwng.
- clustnodi ardal ddiogel ar ddechrau ac ar ddiwedd y daith ar gyfer mynd i mewn i, a dod o'r cerbyd.
- sicrhau cyfri plant wrth fynd i mewn i ac wrth ddod o'r cerbyd.
- sicrhau nad oes plentyn yn cael ei adael heb oruchwyliaeth yn y cerbyd.

---

⁴ SGC 2016, 15.12: mewn gofal dydd, y gymhareb staffio ofynnol yw: 1 oedolyn: tri phlentyn o dan 2 oed; 1 oedolyn: pedwar plentyn 2 oed; 1 oedolyn: wyth plentyn 3–7 oed; a 1 oedolyn: deg plentyn 8-11 oed. Mae'r cymarebau hyn yn cynnwys unrhyw blant i staff neu wirfoddolwyr ac yn berthnasol i unrhyw weithgarwch, er enghraifft hebrwng a chludo plant. Ceir ystyried gwirfoddolwyr rheolaidd yn y cymarebau staffio arferol.

⁵ SGC 2016, 24.25: bod gweithdrefn wedi'i sefydlu ar gyfer sicrhau diogelwch yn ystod unrhyw dripiâu. Rhaid cadw cofnodion ynglŷn â pha gerbydau a ddefnyddir i gludo plant, gan gynnwys manylion yr yswiriant a rhestr o yrwyr dynodedig.

⁶ SGC 2016, 24.27: dylid defnyddio seddi sy'n briodol i oedran ac uchder y plentyn wrth gludo plant mewn cerbyd.

Ble trefnir taith cerdded, bydd y Cylch Meithrin yn:

- sicrhau goruchwyliaeth ddigonol i'r daith, gan ddilyn y canllawiau ar gyfer cymarebau staffio a noder yn y Safonau Gofynnol Cenedlaethol (SGC) ar gyfer Gofal Plant a Reoleiddir ar gyfer plant hyd at 12 oed⁷.
- cofnodi'r union lwybr ar gyfer y daith, e.e. cyfarwyddiadau ysgrifenedig neu wedi ei nodi ar fap.
- sicrhau bod copi o'r uchod ar gael i'r staff sydd yn mynychu'r daith.
- sicrhau bod copi o'r uchod ar gael i aelod o staff ac/neu aelod o'r pwyllgor/person cofrestredig nad sydd yn cymryd rhan yn y daith i gyfeirio ato yn ôl yr angen e.e. mewn achos o argyfwng.
- gwneud cofrestr cyn cychwyn o'r holl blant sydd ar y wibdaith/taith, gan gynnwys manylion cysylltiadau brys y plant.
- cludo copi o'r gofrestr ar y trip/taith.
- gwirio'r gofrestr yn rheolaidd yn ystod y wibdaith/taith i sicrhau fod pawb yn bresennol.
- sicrhau bod y plant a'r staff wedi gwisgo'n addas ar gyfer y daith a'r tywydd.
- sicrhau y gellid adnabod staff y Cylch Meithrin gan eraill, e.e. gan sicrhau eu bod yn gwisgo iwniform y lleoliad.
- sicrhau bod y plant a'r staff yn gwisgo siaced 'high-vis' ar gyfer y daith.

Ble cynigir gwasanaeth gofal cofleidiol (wrap-around) gyda darparwr addysg leol, bydd y Cylch Meithrin yn:

- sicrhau bod gweithdrefn bendant wedi'i sefydlu ar gyfer sicrhau diogelwch y plant a staff wrth symud rhwng y lleoliadau addysg a gofal.
- gwneud a chadw rhestr o'r holl blant sydd yn trosglwyddo rhwng y lleoliadau addysg a gofal, a rhannu'r rhestr hyn gyda'r lleoliad addysg leol.
- gwneud a chadw rhestr o'r staff sydd yn trosglwyddo neu'n casglu plant o'r lleoliadau addysg a gofal, a rhannu'r rhestr hyn gyda'r lleoliad addysg leol.

---

⁷ SGC 2016, 15.12: mewn gofal dydd, y gymhareb staffio ofynnol yw: 1 oedolyn: tri phlentyn o dan 2 oed; 1 oedolyn: pedwar plentyn 2 oed; 1 oedolyn: wyth plentyn 3–7 oed; a 1 oedolyn: deg plentyn 8-11 oed. Mae'r cymarebau hyn yn cynnwys unrhyw blant i staff neu wirfoddolwyr ac yn berthnasol i unrhyw weithgarwch, er enghraifft hebrwng a chludo plant. Ceir ystyried gwirfoddolwyr rheolaidd yn y cymarebau staffio arferol. Fersiwn 1:2

Os darganfyddir fod plentyn ar goll yn ystod unrhyw gwibdaith neu thaith, bydd y Cylch Meithrin yn:

- gwirio'r gofrestr o'r holl blant sydd ar y wibdaith/taith.
- sicrhau fod goruchwyliaeth effeithiol o weddill y plant sydd ar y tripiâu neu daith tra bod trefniadau chwilio ar waith.
- edrych yn fanwl yn yr ardal ble darganfyddir bod plentyn ar goll.
- holi'r plant eraill mewn modd sensitif er mwyn darganfod a ydynt wedi gweld i ble mae'r plentyn dan sylw wedi crwydro.

Os na ddarganfyddir y plentyn yn dilyn y camau uchod, dylid dilyn y camau isod ar frys:

- cysylltu â'r Heddlu.
- cysylltu â'r rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid.
- cysylltu ag AGGCC.

Yn dilyn y digwyddiad dylai'r **Arweinydd / Arweinydd y daith** baratoi adroddiad ysgrifenedig am y digwyddiad ynghyd ag adolygu'r asesiad risg.

Polisiâu Cysylltiedig

Polisi Cadw Plant Rhag Crwydo / Plentyn ar Goll

Cysylltiadau a Gwybodaeth Ddefnyddiol

Awgrymir cyfeirio at y cyhoeddiadau a'r gwefannau isod am fwy o wybodaeth:

Safonau Gofynnol Cenedlaethol ar gyfer Gofal Plant a Reoleiddir i blant hyd at 12 oed (Diweddarwyd Ebrill 2016):

<http://cssiw.org.uk/docs/cssiw/publications/160411regchildcarecy.pdf>

ROSPA 'Minibus Safety: A Code of Practice' : <http://www.rospa.com/rospaweb/docs/advice-services/road-safety/practitioners/minibus-code-of-practice.pdf>

Department of Transport, Rheoliadau Seddi Plant <https://www.gov.uk/child-car-seats-the-rules>

Brake, the road safety charity 'Trips on Foot' <http://www.brake.org.uk/top-level/21-facts-a-resources/resources/313-foottrips>